

Świąteczno-zimowa lekcja – „Miś i świąteczna choinka – legenda góralska”

Baśń „Miś i świąteczna choinka – legenda góralska”.

Zamieszczona propozycja przeznaczona jest dla dzieci w wieku przedszkolnym lub młodszym wieku szkolnym, czas realizacji - 1 godzina lekcyjna (z uwagi na wiek i możliwości dzieci, należy dostosować metody i środki w taki sposób aby dzieci podołały temu zadaniu i miały jak najwięcej dobrych wspomnień z zajęć).

Temat lekcji: Świąteczno-zimowa lekcja „Miś i świąteczna choinka – legenda góralska”.

Cele ogólne:

- zachęcanie dzieci do czytania legend, bajek, opowiadań,
- zapoznanie dzieci z porą roku, jaką jest zima,
- zapoznanie dzieci z tematyką Bożego Narodzenia, ze świątecznymi obyczajami,
- zwrócenie uwagi dzieci na to, jak ważne w życiu są dobroć i życzliwość.

Cele szczegółowe:

- uczniowie rozumieją pojęcia „baśń”, „bajka”, „legenda”, „zima”, „obyczaje”,
- uczniowie potrafią wysłuchać legendy,
- uczniowie potrafią nazwać bohaterów legendy,
- uczniowie potrafią odpowiadać na pytania związane z treścią legendy,
- uczniowie potrafią współpracować w grupie,
- uczniowie potrafią włączyć się we wspólną zabawę.

Metody pracy:

- słowna,
- działania praktyczne.

Formy pracy:

- zbiorowa,
- grupowa,
- indywidualna.

Materiały i środki dydaktyczne:

- teksty baśni (teatrzyk kamishibai),
- dla starszych grup - rolki po papierze toaletowym, kawałki czerwonej bibuły – potrzebne do oklejenia rolki, kawałek zielonej wełny – potrzebny do związania bibuły i utworzenia czapki, wycięta twarz św. Mikołaja – do pokolorowania, kredki, naklejki gwiazdki, kleje,
- dla młodszych grup - granatowe kartki grubszego papieru, pasta do zębów, pędzle, plastikowe kubeczki.

Przebieg zajęć:

Należy przygotować teatrzyk kamishibai i legendę „Miś i świąteczna choinka – legenda góralska”. W zależności od grupy, czy są to starsze czy młodsze dzieci przygotowujemy: rolki po papierze toaletowym, wycięte twarze św. Mikołaja, kawałki czerwonej bibuły, zieloną wełnę, kredki

oraz kleje – dla starszej grupy, lub przygotowujemy grubsze kartki granatowego papieru, pastę do zębów, pędzle, plastikowe pojemniczki na wyciśniętą pastę – dla młodszej grupy.

- nauczyciel wita uczniów,
- zapoznaje uczniów z definicjami „baśń”, „bajka”, „legenda”, „zima”, „obyczaj” i zaprasza dzieci do magicznej zimowo-świątecznej krainy,
- czyta uczniom legendę „Miś i świąteczna choinka – legenda góralska”,
- prowadzi rozmowę (przykładowe pytania), czy ktoś wie kiedy przychodzi do nas zima?, czy ktoś wie kiedy obchodzimy Boże Narodzenie?, czy ktoś wie jakie są świąteczne obyczaje?, jakie są wasze ulubione świąteczne obyczaje?, czy podobało wam się, że miś przyniósł choinkę dzieciątku?,
- następnie nauczyciel zaprasza dzieci do wykonania pracy plastycznej, jeśli jest to starsza grupa - dzieci wykonują, zgodnie z poleceniem nauczyciela postać św. Mikołaja z rolki po papierze toaletowym, jeśli jest to młodsza grupa – dzieci wykonują, zgodnie z poleceniem nauczyciela zimowy rysunek pędzlem i pastą do zębów na granatowej kartce,
- po wykonaniu pracy, dzieci, całą grupą pokazują swoje dzieła , można rozdać dzieciom np. naklejki motywacyjne, cukierki,
- lekcję kończy podziękowanie za udział w zajęciach i zaproszenie do częstego czytania książek.

Definicje: bajka, baśń, zima, legenda, obyczaje.

Baśń:

to jeden z gatunków epiki wywodzący się z tradycji folklorystycznej. Baśń określa się inaczej „bajką magiczną”, co wskazuje na jej najważniejsze cechy, czyli występowanie elementów fantastycznych i cudownych. Typowa baśń zawiera w swoim przekazie jakąś ludową mądrość wyrażoną w formie opisów wierzeń, podań, rytuałów i wspomnień.

<https://www.ortograf.pl/sloownik/basn>

Bajka:

to krótki utwór wierszowany, który posiada fabułę i kończy się morałem, a więc pewnym pouczeniem. Bajki mają charakter dydaktyczny – służą przede wszystkim zilustrowaniu zachowań, sytuacji lub okoliczności, z których należy wyciągnąć wnioski.

<https://poezja.org/wz/a/Bajka/>

Zima:

pora roku zaczynająca się w momencie przesilenia zimowego i trwająca do momentu równonocy wiosennej. Na półkuli północnej ziemi trwa od 22 grudnia do 21 marca (na półkuli południowej w tym czasie jest lato), w meteorologii obejmuje miesiące: grudzień, styczeń, luty.

Nowa encyklopedia powszechna PWN. Warszawa, 1997.

Legenda:

1. opowieść dotycząca życia świętych i bohaterów lub jakichś wydarzeń historycznych, nasycona motywami fantastyki i cudowności,

2. o osobie otoczonej niezwykłą sławą,
3. zmyślone lub przesadzone historie dotyczące sławnych ludzi, miejsc albo zdarzeń historycznych.

Internetowy Słownik Języka Polskiego PWN.

Obyczaje:

rozpowszechniony sposób postępowania w różnych dziedzinach życia codziennego, uznawany za właściwy („tak się robi”), legitymizowany przez tradycję grupy („zawsze się tak robiło”) i egzekwowany za pomocą sankcji nieformalnych wymierzanych w razie naruszenia przez członków grupy (wyśmiewanie, zwrócenie uwagi, ostracyzm towarzyski itp.). Reguły obyczajowe tym się różnią od mocniejszych reguł moralnych, że ich naruszenie nie zagraża bezpośrednio czyjemuś dobru.

P. Sztompka, Słownik socjologiczny 1000 pojęć, Kraków, 2020

Opracowała

Ewa Kołodziejczyk-Seemann

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Katowicach im. J. Lompy Filia w Gliwicach